

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№22 (38)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
1 червня '18

Сьогодні – Міжнародний день захисту дітей

Міжнародний день захисту дітей відзначається щорічно 1 червня. Його засновано в листопаді 1949 року рішенням сесії Ради Міжнародної демократичної федерації жінок. Вперше Міжнародний день захисту дітей відзначено 1950 року, участь у цьому взяла 51 країна. ООН підтримала цю ініціативу й ухвалила у листопаді 1959 року Декларацію прав дитини, якою визнано рівні права дітей незалежно від кольору шкіри, національної належності, майнового стану тощо. Декларація закликає батьків, громадські організації, уряди визнати права дітей і сприяти їх реалізації.

1 червня заведено влаштовувати для дітей розважальні та пізнавальні заходи.

Варто громадою любити дітей

Уряд стимулює отримання громадами статусу ЮНІСЕФ «Громада дружня до дітей та молоді». Громади, що матимуть такий статус, зможуть розраховувати на додаткові надходження до своїх бюджетів, які можна спрямувати на розвиток дитячої

інфраструктури, створення комфортних умов для розвитку та навчання дітей. З наступного року громади, дружні до дітей, отримають до своїх бюджетів додаткові надходження податку на доходи фізичних осіб (ПДФО).

У добру путь! Цікавого і змістовного відпочинку!

Учора у загальноосвітніх школах нашої громади пролунав останній дзвоник

Народився – отримуй пакунок

З 1 вересня 2018 року батьки новонароджених отримують

додаткову допомогу від держави – «пакунок малюка». У ньому будуть найнеобхідніші для малюка речі: одяг, підгузки, ковдри, дитяча олія та крем, присипка, пляшечка, соска, пустушка, серветки, пелюшки, термометр, а також навчальні матеріали щодо догляду за дитиною.

Поки що за старою ціною

Кабмін продовжив дію спеціальних зобов'язань з продажу природного газу для потреб населення і теплокомуненерго за зниженою ціною до кінця липня 2018 р. Як відомо, у березні 2018 р.

він залишив тариф для населення незмінним до червня. Вдатися до відстрочки примусило неузгодження механізму визначення ціни з МВФ та Європейським енергетичним співтовариством.

За використання пластику штрафуватимуть

Єврокомісія має намір забронити деякі види одноразових продуктів з пластику та штрафувати членів ЄС за сміття, що не піддається вторинній переробці. Це, зокрема, одноразовий посуд, столові прибори, соломинка для напоїв, ватні палички та пластикові кріплення для повітряних кульок. Крім того, планується обмежити використання пластикових упаковок для їжі «на винос».

Планується стягувати з країн ЄС за 1 кг сміття, яке не піддається вторинній переробці,

щонайменше 80 центів. Кошти підуть у загальний європейський бюджет. На думку єврокомісарів, такий захід допоможе скоротити обсяг пластикових відходів.

Подорожчали залізничні квитки

В Україні 30 травня на 12 відсотків зросла вартість залізничних пасажирських перевезень. У прес-службі Укрзалізниці зазначили, що подорожчання стосуються тарифів на усі напрямки.

Укрзалізниця планувала підвищити тарифи на пасажир-

ські перевезення з 1 квітня, однак тоді відповідний наказ не пройшов усі рівні узгодження. Загалом перегляд тарифів відбуватиметься у два етапи по 12 відсотків. Другий етап відбудеться 1 жовтня.

«Зірка» вилетіла з Прем'єр-ліги

Після домашньої нічиєї – 1:1 – з «Десною» з Чернігова кропивницька «Зірка» мала в гостях забивати м'ячі у ворота суперника, щоб залишитися у Прем'єр-лізі. Натомість наші земляки отримала чотири «су-

хих» м'ячі у свої ворота, не продемонструвавши належної волі до перемоги. Не допомогли «Зірці» і радикальні зміни у заявці на матч-відповідь. Тепер наступний сезон наша команда проведе у Перій лізі.

Шкільні подвір'я буяли квітами та усмішками. Діти та їхні батьки дякували вчителям. Вчителі бажали дітям скласти ЗНО з добрими результатами, цікаво і змістовно відпочити на канікулах. А тим, хто цього року прощається зі школою назавжди, – знайти у дорослому житті гідне застосування своїм знанням і талантам, не забувати рідної школи, а головне – завжди залишатися добрими, чесними, небайдужими людьми. Цьогорічні випускники одинадцятих класів місцевих шкіл – це Анастасія Волошина, Тетяна Морарь з Катеринівської ЗОШ та Ірина Криворот, Дмитро Грамотенко, Діана Добровольська, Ірина Карпенко, Олена Лень, Ірина Ротай, Анастасія Руденко, Артур Підмогильний з Володимирівської.

Відмінникам, учасникам ра-

йонних і обласних предметних олімпіад та спортивних змагань на вчорашніх лінійках вручено почесні грамоти та подарунки від Катеринівської сільської ради. А відмінники Катеринівської школи отримали ще й грошові премії від ПАТ «Кіровоградське рудоуправління».

Перелічимо і їх, наших найуспішніших школярів. Відмінники – це Поліна Ніколаєнко, Ангеліна Ветушинська, Ярослав Волошаненко, Ольга Брус, Альбіна Лісовенко, Глеб Ветушинський, Віталій Токаренко з Володимирівської школи та Маргарита Циба, Кіра Бачинська, Поліна Миргородська, Анастасія Міценко, Аріна Кучеренко, Олександр Лановенко, Діана Іванченко, Артем Циба, Аліна Рись, Назар Профатило, Олексій Окулов, Богдан Гурбіч, Олеся Бабій, По-

ліна Драган з Катеринівської.

Призери обласних олімпіад – це учні Володимирівської школи Владислав Байрачний (II місце в обласній олімпіаді з трудового навчання) та Юлія Кравець (II місце в обласній олімпіаді з географії), учениця Катеринівської ЗОШ Поліна Драган (III місце в обласній олімпіаді з російської мови). До речі, вчителів, які підготували їх, – Михайла Жаруна, Ларису Євенко та Ольгу Буряк – Катеринівська сільська рада теж нагородила – грамотами та грошовими преміями.

КП «Ніка» усім школярам Катеринівської школи подарувала квитки на атракціони в дендропарку, що в Кропивницькому. А представник ПрАТ «Олексієвське» пообіцяв школярам підтримку в літньому оздоровленні.

Сергій Євенко: Коли людині вкрай потрібні гроші, їй не обов'язково продавати свій земельний наділ

Відомий своїми різкими висловлюваннями лідер радикалів Олег Ляшко днями заявив: якщо в Україні прислухаються до рішення Європейського суду з прав людини й відмінять мораторій на продаж землі, він спалить парламент. Проти відміни мораторію виступають й інші українські політики. А що ж маємо на-

справді, чи не продається вже земля?

З цим запитанням газета звернулася до виконуючого обов'язки старости Володимирівки Сергія Євенка. До минулого року він очолював Володимирівську сільську раду, тож про рух землі знає не з чужих уст.

За його словами, дехто із селян позбувся земельного наділу (паю) ще до офіційної заборони продажу земель сільськогосподарського призначення. Тоді власникам паїв видали сертифікати, які селяни обмінювали за якусь одноразову виплату, а траплялось, і... за пляшку окочивої.

– Сьогодні ситуація інша, – продовжує Сергій Степанович. – Коли людині вкрай потрібні гроші, їй не обов'язково продавати свій земельний наділ (пай). Існує інший, цілком законний спосіб отримати за нього гроші.

– Через договір на тривалий термін?

– Так. Підписують договір на десять, п'ятнадцять, а то і на сорок дев'ять років. До цього змушує багато обставин, в тому числі об'єктивного характеру – хвороба, спорудження житла, необхідність оплати навчання дітей і внуків тощо. Заробляти ж на селі, крім свого городу, той ніде. От і звертаються до фермера, який орендує їхню землю.

– І багато таких випадків?

– Багато. Така практика існує давно.

– Тобто юридично земля залишається за власниками, а фактично...

– Фактично служить фермеру. Бо заплативши одноразово певні кошти власнику паю, він більше не сушить собі голову тим, що він щороку має частину своїх доходів віддавати орендодавцям.

– І це притому, що з роками він все більше й більше отримує від землі, яку орендує?

– Звичайно. Тому, погоджуючись на підписання договору на

тривалий період, людина має спочатку добре подумати.

– А як із продажем землі, що надається в розмірі до двох гектарів на ведення особистого підсобного господарства, – її можна продати?

– Так. Офіційно укладається договір купівлі-продажу.

– Ціна?

– В середньому – сума еквівалентна тисячі доларів за гектар.

– Але ж це дуже мало! Скажімо, в Польщі, де земля значно гірша за наші чорноземи, гектар коштує десять тисяч євро!

– Нічого дивного, колись і наша земля стільки ж або й дорожче коштуватиме. Коли почнеться так званий вторинний ринок землі. Держава має встановити мінімальну вартість гектара, нижче якої не можна буде опускатися.

– А як вам ідея, щоб землю в людей скуповувала держава, а потім здавала б її в оренду?

– Це було б дуже розумно, але цього, швидше за все, не допустять ті, хто має кошти, щоб скупити українську землю. Вони ж розуміють, що вкладати капітали в придбання нашої землі – це навіть краще, ніж купувати нафтові і газові родовища, бо ті колись вичерпаються.

Валерій М'ЯТОВИЧ

(У наступному випуску «Нашої громади» читайте про те, чи законно укладати договори оренди землі на тривалий термін і які є підстави для їх розірвання)

...І зустріч з письменниками намагається не пропускати

Серед випускників кожної школи є такі, кого там довго ставлять у приклад наступним поколінням учнів. Наприклад, у Володимирівській загальноосвітній школі й досі не нахваляється медалісткою Зінаїдою Кулею, теперішньою третьокурницею філологічного факультету Центральноукраїнського державного педагогічного університету.

– Зіна – талановита дівчина, – запевнив кореспондента «Нашої громади» директор Володимирівської ЗОШ Михайло Жарун. – Їй добре давалися не тільки мова та література. Бачили б ви Зінінін вироби з дерева, виготовлені на уроках праці! Найкращі з них зберігаємо в школі.

– Я належала до старанних школярів, але все-таки більше любила гуманітарні предмети, – розповіла сама Зінаїда. – Зізнаюся, з математики мені допомагав тато. Засівши за мої підручники, він швидко згадав те, що колись вивчав у школі.

Знаючи, що Олег Куля брав участь в АТО, кореспондент

«НГ» попросив Зіну пригадати, як чекала батька.

– Тата мобілізували, коли я закінчувала одинадцятий клас, – розповіла дівчина. – Звісно, я і мама занепокоїлися, коли

він отримав повістку з військомату. Хвилювалися весь час, коли він служив. Тато телефонував нам, але багато про службу не розказував. Мовляв, не можна. Пригадую, як татові перший раз дали відпустку. Він хотів з'явитися удома несподівано, не попередивши нас, але в нього сюрпризи не виходять. Тато саме їхав в автобусі до Володимирівки, як йому зателефонувала мама, і він сказав, що скоро буде вдома. Мама заходилася готувати стіл. Це була для нас велика радість – зустріч з татом. Поприходили родичі. Раділи всі наші знайомі. Адже звістка про те, що тато прибув у Володимирівку, облетіла все село.

Поспілкувався наш кореспондент із Зіною і про її навчання в університеті. Виявляється, дівчина весь цей час отримує

стипендію (нині це 1200 гривень щомісяця), витрачає її велику частину на книжки. Мешкає в гуртожитку, тамтешніми умовами задоволена. У процесі навчання відчула великий інтерес до української літератури Розстріляного відродження. Зокрема, велике враження на Зіну справив роман «Місто» Валер'яна Підмогильного.

Цікавиться студентка Куля й сучасною літературою. Коли в Кропивницькому відбуваються публічні заходи за участі письменників, вона намагається не пропускати їх. Уже побувала на зустрічах з Юрієм Андруховичем, Оксаною Забужко, Василем Бондарем, Олександром Жовною, Ольгою Кириллюк.

– А от у своєму селі буваю не часто, – зізналася. – От і садіння картоплі цього року уникла завдяки навчанню. Але вибирати її доведеться, це буде у серпні, на канікулах. Тато каже, що розумову працю треба чергувати з фізичною.

Віктор ІВАНЕНКО

Зарахують у першу чергу

Першочергово на бюджет зараховуватимуть тих, хто працюватиме в селах. Таке рішення прийняв Кабінет міністрів. Документ набере чинності 1 січня 2019 року й діятиме починаючи зі вступної кампанії 2019-го, повідомили в Міністерстві освіти і науки України.

«Правом першочергового зарахування зможуть скористатися вступники до медичних та педагогічних вишів на спеціальності

галузей знань 01 «Освіта/Педагогіка» і 22 «Охорона здоров'я». Їм треба буде відпрацювати в сільській місцевості не менш трьох років – на цей період фахівцям безкоштовно надаватимуть житло з оплатою опалення і освітлення», – розповіли в МОН.

На думку міністра освіти і науки України Лілії Гриневич, це поліпшить рівень надання освітніх та медичних послуг в селах. «Сьогодні уряд прийняв дуже

важливе рішення. Визначили, як відбуватиметься цей процес, – хто формуватиме потребу в кадрах, як укладатимуться угоди тощо», – сказала Гриневич.

Прогнозовану потребу у фахівцях з вищою медичною чи педагогічною освітою в певній місцевості визначатимуть виконавчі органи сільських, селищних, міських рад. Щороку до 1 лютого вони подаватимуть відповідний список до облдержадміністрацій, де до 1 березня оголошуватимуть конкурс на укладення угод на відпрацювання.

Варто знати

Як уникнути ботулізму

Ботулізм – це гостре інфекційне захворювання, яке може призвести до тяжких наслідків, навіть до смерті. Але його можна уникнути, дотримуючись простих правил.

Причиною ботулізму найчастіше стає вживання продуктів домашнього консервування (м'яса, риби, рідше – овочів). Потенційно небезпечними є усі консервовані продукти, які були погано вимиті, недостатньо термічно оброблені або зберігалися неналежним чином. Навіть консерви, у яких все гаразд з терміном придатності, виглядом і смаком, можуть бути зараженими: ботулізм не можна визначити за кольором або смаком.

Ботулізм може виникнути і внаслідок вживання в'яленої чи копченої риби та виробів з м'яса (ковбаси, шинки тощо), перш за все – домашнього приготування.

Значно менший ризик разитися ботулізмом – через рани, рідко мікроорганізм передається від матері до дитини через грудне молоко. Наразі невідомо про випадки ботулізму, пов'язані із уживанням свіжих промитих та правильно проварених чи обсмажених продуктів.

Отже, щоб не захворіти на ботулізм, треба не вживати в'яленої, копченої, солоної та консервованої риби, м'ясних та грибних консервів, консервів домашнього виробництва.

Перші симптоми захворювання найчастіше виникають через 12–24 години після вживання зараженої їжі. Вони можуть виникнути і раніше або пізніше.

Ці симптоми такі: порушення близького зору (людина не може читати текст, але добре бачить предмети), сухість у роті, проблеми з голосом (він стає тихим або зникає), підвищена стомлюваність, м'язова слабкість, запаморочення, короточасні ознаки ураження травної системи (нудота, блювання, послаблення випорожнень, потім – стадія парезу кишечника, здуття живота, закрел), ураження м'язів шиї та кінцівок.

Симптоми ботулізму найчастіше з'являються поступово, немає різких підйомів температури, тому виникає ілюзія несерйозності хвороби.

При найменшій підозрі щодо ботулізму слід негайно звернутися до лікаря.

Усі хворі на ботулізм незалежно від клінічної форми захворювання підлягають госпіталізації.

Як повідомляється на урядовому веб-порталі, нинішнього року Україна вперше на національному рівні закупить сироватку проти ботулізму.

Оголошення

КП «Обрій» потрібні сезонні працівники з викошування трави в Олексіївці, Лісному та Осиковому. Довідки за тел. 0505376908

— Ви обов'язково маєте поговорити з Людмилою Богатир, вона — велика трудівниця і дуже скромна людина, — такими словами переконувала автора цих рядків жителька Катеринівки Таїсія Громова у необхідності зустрічі з її сусідкою. — Заходьте якось до мене, я Люсю одразу й приведу.

Коли ж дійшло до реалізації цього плану, виявилось, що Людмила Богатир не хоче спілкуватися з журналістом і край. Громовій довелося добряче наполягти, щоб сусідка залишила «невідкладні» домашні справи.

Вогнищами розігрівали землю, щоб рови було легше копати

Побачивши жваву, зовсім не стару жінку, дивуюся про себе. Бо начуваний від тієї ж Громової, що Людмилі Богатир — далеко за сімдесят, що багато років вона тяжко трудилася — і на будівництві, і на ливарному заводі. Розмову починаю з того, що прошу Людмилу Василівну пояснити, чому вона у молодості пішла в мулярі, чому не вибрала собі легшої роботи.

— Раніш професія муляра не вважалася виключно чоловічою, багато жінок працювало мулярами, — відповідає Людмила Василівна. — А до роботи я змалку привчена. Батько загинув у війну, я мала допомагати матері...

Далі дізнаюся, що співрозмовниця родом — з Росії, з Курської області, що там її засватав Олександр Богатир (нині покійний), гостюючи в своєї сестри, що 1963 року вони одружилися і перебралися в Україну.

— Кілька років жили в Бобринці, біля чоловікових батьків, — згадує Людмила Василівна. — Там народилися дочки — Лена й Оксана (син Сашко з'явився на світ, коли вже тут проживали). 1969 року ми прочитали оголошення в газеті про те, що на рудник у Катеринівці потрібні будівельники, що тут і квартирою забезпечать, і дитсадком. Ми й переїхали сюди. Тут саме будували робітничі селища. Чоловік влаштувався теслею, я мулярем. Я й у Бобринці мулярем працювала.

За словами Людмили Богатир, адміністрація рудника виконала перед нею з чоловіком усі обіцянки, які дала, приймаючи на роботу.

— Платили нам добре, — запевнила. — Наприклад, я отримувала дев'яносто карбованців. І квартири ми недовго чекали. У двоповерховому будинку, який ми й побудували. Це вже потім ми перебралися у приватний сектор, чоловіку захотілося мати

воду для цементно-піщаного розчину.

— Навіть якщо будову замітали снігом, для нас знаходилася робота, — зауважила Людмила Богатир. — Наприклад, клали не зовнішні стіни, а внутрішні.

За словами Людмили Василівни, вона була не єдиною жінкою у будівельному підрозділі рудника. Деякі імена вона назвала: Надія Мартишина, Ніна Кузьменко.

він вимогливим начальником був, але при цьому людяним, турбувався про колектив підприємства.

— Якоюсь ми будували підвал, крана нам не дали, то ми тягли каміння вручну, — розповіла колишня будівельниця. — За цим нас і застав Федоровський. Привітався і: «А це що за кам'яний вік?». Невдовзі нас забезпечили автокраном. А ще Олег Мануїлович терпіти не міг, як робітники

ли недалеко від будинку. А як сюди перейшли, то й корову завели. І город обробляли. Картоплю, помідори вирощували.

«Учні довіряли мені, прибиральниці, ділилися секретами»

Розказала Людмила Богатир і про те, як, ставши пенсіонеркою, влаштувалася прибиральницею в місцевій школі:

— Треба було дітям допомогти

Людмила Богатир: Раніше професія муляра не вважалася виключно чоловічою

присадибну ділянку.

— Тяжка це робота — на будівництві, — кажу співрозмовниці.

— Ой, дуже! — погоджується вона.

Таїсія Громова, яка досі тільки слухала, звертається до приятельки:

— Ти, Люсю, розкажи, як ви узимку ночами палили вогнища.

Та розповідає, як вони таким чином гріли мерзлу землю (щоб легше було рів для фундаменту копати), як чатували ночами по черзі біля тих вогнищ. Пригадує також, як узимку гріли дровами

— Ніна Кузьменчиха, царство їй небесне, такою веселою була! — згадалося пенсіонерці Богатир. — З нею часто траплялися смішні історії. Одного разу зачепилася ватником за гак крана, а Федя Судак, кранівник, її підняв. Ох і сміялися ми, як побачили Ніну на гаку!

«Такі трудяги, як вона, потрібні були партії»

Теплими словами Людмила Василівна охарактеризувала керівника рудника Олега Федоровського, при якому починала тут працювати. За її словами,

стукали в двері перед тим, як зайти в його кабінет.

За словами Людмили Богатир, несподівана смерть Федоровського стала тяжкою втратою для працівників рудника, та й інших жителів Катеринівки.

Коли гірниче підприємство побудувало в Катеринівці так зване робітниче селище з його соціальною інфраструктурою, Людмила Богатир перейшла на асфальтобетонний завод у Кіровограді.

— Згодом там мене перевели у бригадири, — розповідає вона далі. — А потім у партію прийняли. Парторг сказав, що так треба, адже я — бригадир.

— Такі трудяги, як Люда, потрібні були партії, щоб створювати ілюзію народовладдя, — пояснила Таїсія Громова. — Так же, Люсю?

Людмила Богатир не заперечувала. А далі повідомила, що наступним місцем її роботи був чавуноливарний завод.

— Я там одинадцять років працювала. Жінок там було багатенько. Важка робота на ЧЛЗ! Але платили нам пристойно. І на пенсію я вийшла достроково, в п'ятдесят.

На запитання про відпустки, про відпочинок Людмила Василівна відповіла так:

— На курорти наша сім'я не їздила, бо робота, хазяйство не відпускали.

Навіть коли в квартирі жили, кролів тримали, клітки постави-

(онук саме в інститут поступив), та й удома сидіти не хотілося.

— Люсю дуже полюбили школярі, — зауважила Таїсія Громова.

— І я їх любила, — сказала Людмила Богатир. — Учні довіряли мені, прибиральниці, ділилися секретами. Бувало, й жартували наді мною. Наприклад, швабру ховали. А називали мене «баба Люся».

За словами Людмили Василівни, роботи шкільним прибиральницям вистачало не тільки під час навчального процесу.

— Ми й шкільний город обробляли, і квітники доглядали, й до ремонтів нас залучали. Коли треба було білили школу зовні, дехто відмовлявся, бо, мовляв, боїться висоти. А мені не страшно було.

— Уся плитка, яку в школі покладено, — то Люсіна робота, — додала Таїсія Громова. — А яке в неї добре серце! Якоюсь узимку прибився на її дачу собака, то вона ходила його годувати...

Наостанок цікавиться у Людмили Богатир, яка найбільша радість нині для неї.

Пенсіонерка відповідає, що дуже хоче зустрітися з дочкою Оксаною і її родиною, які нині проживають в Росії. Бажає Людмила Василівна, щоб ця зустріч сталася якнайшвидше.

Віктор ІВАНЕНКО

Районний чемпіонат з футболу

ВИЩА ЛІГА

Команда	І	В	Н	П	Зм	Пм	Р	О
1. ФК «Технополь-агро»	5	5	0	0	22	7	+15	15
2. ФК «Бережинка»	5	4	0	1	15	6	+9	12
3. ФК «Сокіл»	5	4	0	1	14	7	+7	12
4. ФК «Інгул»	5	2	1	2	10	7	+3	7
5. ФК «Калинівка»	5	2	1	2	9	7	+2	7
6. ФК «Агроспорт»	5	2	1	2	10	11	-1	7
7. ФК «Северинка»	5	2	0	3	15	16	-1	6
8. ФК «Огнеупор»	5	2	0	3	14	19	-5	6
9. ФК «Грузьке»	5	0	1	4	4	11	-7	1
10. ФК «Кристал»	5	0	0	5	3	24	-21	-3

Бомбардири

1. Шамов Денис ФК «Северинка» — 9
2. Замуренко Павло ФК «Бережинка» — 8
3. Качанов Вадим ФК «Агроспорт» — 7
4. Кочура Олександр ФК «Технополь-агро» — 6
5. Потьомкін Святослав ФК «Огнеупор» — 6
6. Кривошей Єгор ФК «Технополь-агро» — 5
7. Долованюк Вадим ФК «Сокіл» — 5

Бомбардири

1. Подколзін Ярослав ФК «Байраки» — 8
2. Корнета Андрій ФК «Веселівка» — 6
3. Варакута Володимир ФК «Козак» — 6
4. Бандурко Максим ФК «Олімп» — 5
5. Куницький Сергій ФК «Козак» — 4

Післязавтра, 3 червня, на полі у Володимирівці зустрінуться команди з однієї громади — катеринівський «Огнеупор» та володимирівський «Кристал». Початок гри о 10-й годині.

Із залу суду

12 тисяч у печі

Два роки тому пенсіонерка М., жителька Аджамки, виявила, що зникла шкатулка з 12 тисячами гривень, яку вона зберігала в печі. Жінка звернулася в поліцію, але там нічим їй допомогти не змогли.

До осені минулого року цей злочин був нерозкритим, поки у Дніпропетровській області на крадіжці не попався такий собі Д., волоцюга. Він зізнався, що обікрав і аджамську пенсіонерку М. Коли поліцейські сказали їй про Д., вона згадала: за день до крадіжки до неї приходив Д., щоб позичити 100 гривень. І припустила: коли діставала гроші зі схованки, той міг бачити це крізь вікно.

Нещодавно цю справу розглядав Кіровоградський районний суд. Він призначив Д. три роки ув'язнення.

Свою вину не заперечував

У ніч на 1 жовтня минулого року з колодязя в одному з приватних домоволодінь в Україні Кіровоградського району щезли два насоси. Невдовзі поліцейські затримали злодія, ним ви-

явився молодий житель Олено-Косогорівки.

Нещодавно він тримав відповідь у Кіровоградському районному суді. Чоловік не заперечував, що поцупив насоси. Оскільки він устиг відшкодувати потерпілому шкоду, суд признав йому несуворе покарання — громадські роботи протягом 160 годин.

У «Бегемот» так і не зайшов

Перед Новим 2018 роком кілька радіостанцій Кропивницького інтенсивно рекламували кафе «Бегемот», яке знаходиться у Сонячному Кіровоградському районі. Здається, почув цю рекламу і житель обласного центру Р.

Удосвіта 5 грудня він прибув до «Бегемота» і викрав з прилеглої до нього території дві лампи ландшафтного освітлення вартістю 647 гривень кожна.

Поліція затримала злодія оперативно, він не встиг продати крадене. Нещодавно у цій справі розбивався Кіровоградський районний суд. Р. каявся, запевняв, що надалі житиме чесно. Суд оштрафував його на 850 гривень.

«Ото тільки й радості було, коли росли діти, внуки, а тепер – і правнуки»

Зінаїді Василівні Колпак – дев'яносто. Народилася в Ганнівці Новоукраїнського району. Віка доживає в Катеринівці. Більше відпочиває, ніж щось робить, бо і руки, і ноги болять. Опікується нею дочка Надія Молодченко. Дочка й допомагає нашому спілкуванню, бо Зінаїда Василівна трохи недочуває.

Слухаєш її і вкотре думаєш: який все-таки мудрий наш народ! Адже справді: життя прожити – не поле перейти.

Вижили не всі

– Рідних сестер і братів немає. Один братик помер ще перед голодовою, коли почали всіх у колгоспи зганяти. Другий помер у голодовку. Тоді ж і батько наш помер. Вижили тільки ми з мамою. У нас усе забрали, вивезли, нічого не залишили. Попід хатами підводами їздили, все забирали. У нас навіть сирники забрали. Залишилися ми з мамою геть без нічого. Мама сильно хворіла.

Що їли? Вранці суп голий, без хліба. Мама пішла в колгосп працювати. Там пекли коржі і кожній людині видавали по коржу, дві крашанки і по жмені насіння. А ввечері їж, що хочеш. То люди падали прямо на дорозі і вмирали. Мамин брат через дві хати жив – помер він, його дружина і двоє хлопців. Останній хлопчик до нас ішов, зачепився за бур'янину, впав, а сил піднятися вже не було, то так і помер.

Німці нас не жаліли

– При німцях теж тяжко жилося. Ловили нас, малих, по горіщах, погребях – і на машину. Вивозили окопи копати під Кіровоградом. Одрірали скільки метрів, і хоч витягнися, а викопай. Туди одвезуть, а назад пішки кілометрів п'ятнадцять ідеш. Дехто не хотів рити окопи й ховався.

1 червня – все, що відбуватиметься з нами цього дня, є віддзеркаленням нашої суті, відображенням наших комплексів і вчинків. Увагу приділіть стану шкіри, більше перебувайте в тіні. В їжі прислухайтеся до свого організму. До оточуючих ставтеся з розумінням і терпінням.

2 червня – не варто планувати важливі справи, але й не будьте пасивними. Корисно на-

Основного прийому їжі, тому що вона містить багато органічних кислот, які подразнюють стінки шлунка.

Один хлопець зіскочив прямо з машини і втік, то німці його хату спалили. А одного разу, коли ми окопи рили, на коні приїхав товстий німець. Зліз на землю й давай щось кричати. Одна жінка трохи розуміла німецьку мову й каже мені: «Зіно, йди до нього, бо битиме». Я йду ні жива ні мертва. Прийшла, стала. Він дає повід, показує на скирту і розмахує наганом. Жінка знов переказує: «Веди коня, щоб їв соломку, а коли німець вистрелить, приведи коня назад». Так я й зробила. Стояла з тим конем біля скирти, ледь не задубіла, бо в чому ж ми були одіті? Аж чую постріл. Відвела – й знову копати. Коли це чую німець мене кличе. Підходжу. Показує, щоб я висадила його на коня, бо він сам не може. Геть знесиліла, поки він, проклятий, зміг сісти зверху.

Ото й уся школа

– У школу я пішла переростком. Коли мені було вже дев'ять років. Мама тяжко хворіла, не

працювала, то не до школи було. Але все-таки до війни закінчила чотири класи. Коли нас освободили в сорок четвертому, знову пішла в школу. Прийняли в п'ятий клас, а я ж уже виросла. Рік ходила. Відмінників перевели в шостий, а мене залишили в п'ятому. Мама так гірко в колгос-

п'ятому. Мама так гірко в колгосп працювала, то не до школи було. Але все-таки до війни закінчила чотири класи. Коли нас освободили в сорок четвертому, знову пішла в школу. Прийняли в п'ятий клас, а я ж уже виросла. Рік ходила. Відмінників перевели в шостий, а мене залишили в п'ятому. Мама так гірко в колгос-

п'ятому. Мама так гірко в колгосп працювала, то не до школи було. Але все-таки до війни закінчила чотири класи. Коли нас освободили в сорок четвертому, знову пішла в школу. Прийняли в п'ятий клас, а я ж уже виросла. Рік ходила. Відмінників перевели в шостий, а мене залишили в п'ятому. Мама так гірко в колгос-

Щоденний прогноз за місячним календарем

вести порядок на робочому місці, розкласти все по полицках, по своїх місцях.

3 червня – позбавтеся негативних емоцій, злості, заздрості, роздратування. Є ризик отримати оруєння. Чим простіша їжа, тим краще. У роботі і бізнесі обережно приймайте нові пропозиції. Не хваліться грошима.

4 червня – щасливий день для всього, крім зневіри. Якщо налагодите з кимось нові стосунки, то цей зв'язок триватиме довго. Найбільш уразлива верх-

ня частина спини. Продуктивний день для колективної праці.

5 червня – період активних, стрімких дій. Заряджайтеся енергією природи: більше перебувайте на свіжому повітрі, ходіть босоніж по скошеній траві. Їсти можна все, але не перенапружуйте печінку алкоголем.

6 червня – образи сновидінь можуть вказувати на перешкоди, що стоять на життєвому шляху, а також шляхи їх вирішення. Найбільш уразливими в цей період є тазостегнові суглоби, стегна,

дів'ятьми туди перебралася. Хоч жили в городі, а змушені були працювати в колгоспі «Україна», чий поля й ферми були зовсім близько. Чоловік сів на трактор, я пішла в ланку, буряки сапала. Квартири в місті своєї не мали, то в 1959 році переїхали в Катеринівку, де нам пообіцяли і роботу і житло. Чоловікові на руднику дали розбиту машину: два тижні ремонтує, два тижні їздить, і так постійно. А потім отримав нову машину, тоді стало вже легше. Дев'ятнадцять років шоферував. Потім перейшов на асфальтний, потім на кістковий. З кісткового й на пенсію вийшов, та не вспів і пожити по-людськи – помер через три роки. А я у Катеринівці працювала на руднику – і в охороні, і в гуртожитку. Пенсіонеркою стала в 1983 році. Без діла не сиділа, тримала дві корови, щоб якось виживати, та вже через два роки відмовилася – болячки обсіли.

Тільки й радості – діти, внуки й правнуки

– Життя моє було таке, що й згадувати не хочеться, – каже на закінченні нашої зустрічі Зінаїда Василівна, втираючи сльози. – Роботі кінця й краю не було, а для чого? Щоб було що їсти, щоб одяжину яку справити. Ото тільки й радості було, коли росли діти, внуки, а тепер – і правнуки.

Вона не дивиться телевизор, бо не добачає, не слухає радіо, бо не дочуває.

– Сьогодні жити добре, не те, що раніше, тільки ж здоров'я вже немає, – бідкається жінка.

Запрошую у двір. На грядці милує зір розкішний кущ півонії. Ставлю поряд стільчик, всаджую жінку й прошу усміхнутися. Усмішки не вийшло...

Сергій ЧОРНИЙ

Тотцецо вдова

Десерт

«Полуничні хмарки»

200-250 г свіжої або замороженої полуниці, 150 г цукру, 15 г швидкорозчинного желатину, 1-2 ст. л. цукрової пудри.

Свіжу полуницю промити, очистити від «хвостиків», заморозити попередньо розморозити. Збити полуницю з цукром. Додати желатин, залишити на 20 хв., щоб желатин набряк. Ємність з полуничною масою поставити на водяну баню. Нагрівати, помішуючи, поки желатин не розчиниться. Підготовлену суміш поставити на лід або в ємність з холодною водою. Збивати міксером. Маса поступово почне світлішати і збільшиться в об'ємі. Форму (15x23 см) застелити папером для випічки. Викласти масу в форму і розрівняти. Поставити в холодильник на 3-4 год. На обробну дошку насипати цукрову пудру. Викласти десерт з полуниці на пудру і розрізати його на порції.

Десерт із морозива з полуницею

200 г полуниці, 3 ст. л. цукру, 200 г морозива, 60 г пісочного печива.

Полуницю збити з цукром у пюре. Печиво потовкти на крихти або поламати невеликими шматочками. У келихи або креманки викладати шарами: печиво, полуничне пюре і морозиво. Верх залити підталитим морозивом і прикрасити цілою полуницею.

Полуничний торт зі сметанним кремом

Для тіста: 5-6 яєць, 1 кл. цукру, 1 скл. борошна, ваніль. Для крему: 2 скл. сметани 25% жирності, 180 г цукрової пудри, 200 г полуниці, 50 г шоколаду.

Яйця збити з цукром в густу піну, додати ваніль, борошно і випекти при температурі 180°C 35 хв. Охолодити, розрізати уздовж на 2 частини, перем'якшити сметаною, збитою з цукровою пудрою або з цукром, зверху покласти маленькі полунички або розрізані на 2 частини. Накрити другим коржем, зам'ясти сметаною, що залишилася, потрусити натертим шоколадом, прикрасити полуницею.

Ваше здоров'я

Про користь полуниці

Полуниця славиться не тільки неперевершеними смаковими властивостями, а й містить безліч корисних речовин – вітаміни, а також необхідні організму мінерали.

Сезонна ягода дуже корисна для нормалізації діяльності серцевого м'яза, використовується як профілактика запорів і засіб для відновлення моторики кишечника, активно впливає на стан шкірних покривів. Полуниця допомагає при болях у суглобах. Полуницю краще їсти після

Полуницю найкраще вживати свіжою. Не варто вживати полуницю з цукром. Ідеальна заправка для ягоди – йогурт, сметана, кефір, кисляк, незбиране

молоко. Кальцій, що міститься в них, утворює нерозчинні у воді оксалати кальцію, які транзитом пройдуть по кишечнику і не накопичуватимуться в нирках. Тож, ні сольовий діатез, ні сечокам'яна хвороба загрожувати не будуть.

Найефективніший спосіб консервації полуниці – заморожування.

!•Полуниця – сильний алерген. У людей, схильних до алергії, можуть з'являтися висип, почервоніння і свербіж.

• Під час вагітності лікарі не рекомендують вживати полуницю у великих кількостях, щоб скоротити ризики алергічних реакцій у дитини в утробі матері.

• Полуницю не слід вживати при загостреннях виразкової хвороби, гастриту та інших хвороб шлунково-кишкового тракту.

Молоко з часником проти бактерій

Народна медицина має багато дієвих рецептів профілактики хвороб. Часникове молоко – один із них. Склянку молока або води довести до кипіння, кинути туди 2 подрібнені зубчики часнику і відразу зняти з вогню. Настояти 10 хв. і випити. Вживати раз на тиждень. Це допоможе позбутися багатьох паразитів і хвороботворних бактерій.